

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

לג.

עין משפט
נר מצוה

צד א מיי פ"ט מהל
עבודת כוכבים הל'
ית סמג לאחין מה טור ש"ע
י"ד סי' קמח ט"א:
צד ב ג מיי שם סמג שם
טושי"ע י"ד סימן
קמט טע"ה ובהנהגה:
צד ד מיי שם הלכה ז'
ז' וסמג שם טושי"ע י"ד
סי' קמח טע"ה יא:
צד ה מיי פ"ח מהלכות
מאכלות אסורות הל'
ז' סמג לאחין קמח טור
טושי"ע י"ד סימן קלה סע"ף
א וע"ש ויש סאן גרסאות
מתחלפות:
צד ו ז ח ט מיי שם
הלכה טו סמג שם
טור ש"ע סע"ף א'
ז' וסע"ף ד [וסע"ף ז']:
צד י מיי שם הל' טו
ז' וסמג שם טושי"ע
י"ד סימן קמ טע"ף ד:

רבינו חננאל (המשך)
יין כר. אוקימנא ביין
שנותן בנדר למתקו דקא
אויל לאיבור בעשה
בנותן מים לטיט ופירש
בירושלמי אין עובד
כוכבים עשוי לנכך ע"ג
דבר מואס. אבל עובד
כוכבים דשרי יין ב' מילחי
ישראל אסור. סוגיא
דשמעתא הגדות
התקנים לא שניא דידן
ותנו בהם עובדי כוכבים
יין ולא שניא דידהו הורה
ר' אמי הלכה למעשה
ממלאן ג' ימים ומערן.
ואמר רבא צריך לערן כל
התוכן יין ישראל נותן
לחוכן מים עובד כוכבים
נותן לחוכן מים ישראל
נותן לחוכן יין עובד
כוכבים נותן לחוכן יין
ישראל נותן לחוכן ציר או
מוריים ואינו חושש.

שנקלף דין בששכך סגי כדמוכח צ"פ אחרון (לקמן דף ע"ד): דפריך
מההוא דלע"פ שנקלף הזפת אסורה להאיא דגת ומחך שאינם
זפומין ויין ששם צשעת זפיתה אינו אלא כוורק מים לטיט חדשים
זפומים אסורים פי' חדשים שדומה שלא היה בהם יין מעולם אפי"ה
אסורים שמאחר שהם זפומים דלמלא
רמא זהו עובד כוכבים חמרא ולא
ידיע והזפת מזליע ואע"פ שאין מניסן
לקיום צריכין עירוי מפני שהזפת
מזליע אף צפעס אחת ומוסיים בה
עובד כוכבים ריבזן ועבדן כו'
וצבירימא אחרת תניא קנקנים של
עובדי כוכבים חדשים מותרין ישנים
ומזופפין אסורין פי' חדשים מותרין
(א) פי' דודאי עובד כוכבים לא נתן
בהם יין מעולם כי מאחר שאינם
זפומין אילו נתן בהם יין מיכר ישנים
זפומין (ב) נמי אסורין ואפילו נראין
חדשים כי שמא נתן בהן העובד
כוכבים יין ואינו ניכר ישנים אפי"ה לא
נתן זו אלא פענס אחת אסורין מפני
שמניסו לקיום ולפי שיטת ר"ת יש
לאסור קנא"ש וישטא"ש שלנו הזפומים
צמגע עובד כוכבים דו"ק ליהגטיל
אותם או לעשות בהם עירוי ואע"פ
שאין ממניסן לקיום כדון נודות זפומים
וכן אס קנה אותם חדשים זפומים מן
העובד כוכבים הכל כדון נודות וקשה
ממנהג העולם שנהגו צב"מ לקנות
חדשים מן העובדי כוכבים ואין עושין
בהן לא עירוי ולא הגעלה ור"י היה
מפרש לישב המנהג דדוקא צביינים
שהיו רגילים להטיל בהם יין צשעת
זפיתה יש לאסור דנתי דין צשעת
זפיתה אינו אלא כוורק מים לטיט
כדפ"שיטת גבי נודות יש לחוש שמא
אחרי כן הטיל שם יין ולא ידיע אבל
עמה שאינן רגילים להטיל בהם יין
צשעת זפיתה אס נתן בהם יין אחר
זפיתה היה ניכר ומ"מ שלנו שנגע
העובד כוכבים צמסקה טופח לא
מלינו היתר ור"ת עלמנו חור זו צסוף
והתמיל להמיר אף שלנו צמגע עובד
כוכבים בששכך צעלמא והראה טעם
משום דליכא תרמי לטיצותא (ה) דהא
שהן של ע"ג ולא נבלע בהם היין כ"כ
ע"י זפת ולא דמי לגודות שכן של
עור ודך הוא לבלוע יותר ע"י זפיתה
ועוד כי אינם טרודות כ"כ ציין ולא
דמי לכלי הגת ומחך ומשפך דלקמן
שהיין נבלע בהם ע"י זפיתה לפי שהן
טרודות ציין וכצ"ר צ' צרוך כי אעפ"כ
לא היה עושה מעשה לכתחלה להמירן
בששכך אצל צדיעבד אס נתנו בהם
יין אחר מנגע העובד כוכבים לא היה
אוסר: צסימא צבירימא דקנקנים
תניא צמספתא זשכנס בהם עובד
כוכבים מים ישראל מותר להכניס
לחוכן יין עובד כוכבים יין ישראל נותן לחוכן ציר או מוריים
יין וישאל ציר ומוריים מותר להכניס או דיעבד פי' מה שאומר וישאל ציר או מוריים רואה
לומר לכתחלה יתנו שם כמו שכתב או דוקא צדיעבד ומייהו אף צדיעבד יתן יין אחריו דליר שורף ויחא דפשיטא ליה לתלמודא צסוף
ציר שורף אור לא כ"ש אצל לגרסת הספרים דגרסי עובד כוכבים נותן לחוכן יין ישראל נותן לחוכן ציר או מוריים קצעי פשיטא
לכתחלה קאמר דהא קמני צדיעבד נותן ועוד קשה מנא ליה לתלמודא דליר שורף (י) ליינ שמומר ליכנס צו יין אחריו: עובד כוכבים ריבזן.
וצמספתא גריס ריבזן ונראה צדיעבד וריבזן הכל אחד וה"ג צמסכת צנת פרק אלו קשרים (דף קד). כל תלמיד חכם צמנאלא רבב על
צגדו חייב מימה ואמרי לה רבד: ה"א עובד כוכבים דשרא חמרא רבי מירחי. פ"ה צבלי מלא מלא וקשה דמה ענין זה לגבי זורק מים לטיט
היר טעמו ניכר צמנאל ומאי קלקא דעמיה רבב פפי לך פרי"ת צבי מילחי מקום עשיית המלא וקאמר רב (וצ"ד) [פפ"י דלע"פ שהעובד כוכבים
משליך שם יין המלא מותר מפני שהאור שורפו וכלה שם כוורק מים לטיט כי גם טעם היין אינו ניכר צו ורב אשי פריך דמ"מ לא איל
לאצוד כמו נודות דזוהמת העור מצטלת היין ואומר ר"ת כי האי אקפתא רבב אשי אינה אלא דחויא צעלמא כלומר דמדרב צוד לא תשמע
(י) אלא מכל מקום הלכה כרב פפי ומתוך כך התירו המלא אף על פי שרגילים שמשמיים עליו דם צשעת רחיה ללצנו:

אציק. לשון עגיבה היא בכל התלמוד: יריד. שוק של עבודת כוכבים
מיהו עובד כוכבים כי אזיל לסחורה הוא דלזיל: עבודת כוכבים
זבין. מכר ללמים צסוק: אס איסא דהוה ליה. להאי ישראל גלימא
או חמרא: הלא. לדין הוה מוצין ליה: קשו"ן. שחורין
פורה חצורה יחד ולא צד צצד:
נודות. של עור. קנקנים של חרס. כל
המשנה פירשתי למעלה וכע"ל: גרודים
גרס צל"מ כמו (א"ב צ) להמגרד
צו. שאין בהן זפת והן חשין מותרין
צצכניסת יין זמן מועט לא צלע עור.
ונודות דוקא אצל כלי חרס צלע
לאחר: ישנים ומזופפין. כלומר או
ישנים או מזופפין אסורין. ישנים אידי
כניס בהן יין נסך זמן מרובה צלע
עור ומזופפין אפילו צדלא זימנא צלע
זפת ליינ: עובד כוכבים ריבזן
צרי"ש כמו רבב. כלומר המין הזפת
לחוכן: ונתן לחוכן יין. כן דרכס
צעוד שהזפת חס נותנין יין לטול
טעם מירכרו של זפת: אגב טירדיה.
דישראל זה שעסקו צמנית יין לתקן
הגוד: מנסך. ליה עובד כוכבים:
ולאו אדעסי. דישראל להצין:
כוורק מים לטיט. שאזונו יין הולך
לאצוד זפת וצטל טעמו כמים הניתנין
צטיט צכלין מליחה כשמתייבש הטיט
היר הן צכליו לא היו אף יין זה כלה
צליחוחית הזפת וכשמתייבש הזפת
כלה מאליו וזא אינו פולט: צבי
מלחי. צבלי מלח מלא שולל צבלי
וכלה צמנאל: הלא לא אויל לאצוד.
שנתן טעם צמנאל לעולם ואינו
מתייבש: מעס לעס. צכל ג' ימים
מיני דידן. כגון הני זיקי רבב יצחק
שצבלע בהן יין כשר תחלה ולא צלעי
מיין נסך כ"כ אצל לידהו שצבלע
בהן יין נסך כ"כ צמנאלן לא סגי בהי:
נודות. (כ) הני זיקין של עור הן: אצל
קנקנים. של חרס הן וצלעי טופח לא
סגי להו צצבי: גרודים. שלא נפפו
מעולם קרי גרודים: ישנים ומזופפין.
עובד כוכבים
נותן צו'. כלומר נתן לחוכן עובד כוכבים
יין ישראל נותן לחוכן צשעה ימים מים
ומערן נעט צלאמרינן ומותרין:
עובד כוכבים נותן לחוכן יין ישראל
נותן לחוכן ציר או מוריים. מיד אע"פ
שלא מילאהו מים לפי שהציר ומוריים
שורפין את היין הצבלע ומלכין אותו:
לכתחלה

(א) ג' ע"י מוספת לעיל כי:
ד"ה אצל ועיין ד"ה טעם
מוספת לעיל ג' ד"ה
מעות] (ב) ג' ע"י מוספת
לעיל י"ד ד"ה דמותא,
(א) [מוספת פי' ה"ל],
(ד) [נעטן שמומר להכניס
כפ"י ר"מ,

הגהות הב"ח
(א) ג' צ"ה צריה רבב
למימר קמיה רבב אשי
הני מלי: (ב) רש"י ד"ה
נודות היינו זיקי ושל
עור הסי': (ג) תוס' ד"ה
(צ"ד) קוקוס קן כי פי'
חדשים מותרין דודאי צליל
ומצת פי' מנחך:
(ד) בא"ד ישנים זפומין
פי' זפומין נמי אסורין
ואפי': (ה) בא"ד תרמי
לגינותא חדא שהן של
עין: (ו) ד"ה הלא וכו' לא
תשמע אבל מ"מ הלכה:

רבינו חננאל
(א) ישראל ההולך לתרפות
בין בהליכה בין בחזרה
אסור: ת"ר עובד כוכבים
ההולך ליריד (ב) בהליכה
מותר דלמא הדר ביה
בחזרה אסור ומקשינן
אמאי בחזרה אסור
דאמרין דלמא עבודת
כוכבים זבין ומעתיב דמי
עבודת כוכבים צמנו עובד
כוכבים נמי נימא הכי.
וקשינן עובד כוכבים ליה
אפשר ליה ללא דלמא
ליריד אגב אורחיה שקל
לגימא ותרונגא דאית ליה
בידיה ומובין ומעתיב
שבירי זמי סחורה צמנו.
אבל ישראל אילו הוה ליה
סחורה הכא הוה מוכן
ליה. אלא לא אויל ליריד
ליה. אלא צמנאל
אלא צמנאל
כוכבים דלא משכח
לובנא הכא: ירושלמי
א"ר מנא צצריכין אגן
למיחש מה דבויחא
חששין אסור למיחש פריש
גו פומא פיתחא חתיי בי
שיחא תבשילא תתי
ערסא צמנאל סכניא
אתרוגא או גו פוגלא:
א"ר יוסי רב אבין כל
זיעת האדם סם המות חרין
מודיע הפנים בשבת בסוף
פ' כל כתיב הקדש (דף קמא)
דעובד כוכבים גרודים
אחד ולא ידענא אי משום
דעבד לה כ"י אלעזר
דמתיב בחותם אחד אי
משום אימתא רבי שיחא:
נודות העובדי
כוכבים וקנקניהם ויין
ישראל כנוס בתן אסורין
ואיסורן אסור הנאה רבב
ר"מ והכ"א אין איסורן
איסור הנאה: ת"ר נודות
העובדי כוכבים גרודים
חדשים מותרין ומזופפין
אסורין עובד כוכבים
ריבזן ועיבדן נותן לחוכן

(א) נראה דקשר סאן וצ"ל
ישראל ההולך לתרפות צבליה
מותר ומיחה אסור ויפסול
מומר צין צבליה וכן צמנאל
אסור. (ב) נראה דל"ל
צבליה אסור ומורה מותר
(וכ"ה הני צרי"ף וצ"ל) שאלא
ההולך ליריד צבליה מותר
למא הדר ביה וכו'.